

med læhegns vedligeholdelse eller renholdelse. I §§ 9 til 11 afgrænses hegnsynets kompetence og den personkreds, der er berettiget til at rejse sag for hegnsynet. § 12 giver adgang til anke af hegnsynets kendelser til landvæsenskommissionen. I § 13 indeholdes en angivelse af de procedureforskrifter m.v. i lov om hegn, der skal finde anvendelse ved behandling af nabotvister i henhold til læhegnsloven.

Det har været overvejet, om hegnsloven fortsat – evt. med enkelte mindre ændringer – hensigtsmæssigt kunne bringes til anvendelse på læhegn. Dette er imidlertid, som det vil fremgå af det følgende, ikke fundet muligt, og derfor foreslås fastsat et særligt regelsæt for læhegn.

Hegnsloven omfatter begrebene »fælleshegn« og »egne hegn«. Hegnslovens § 1 definerer fælleshegn som »hegn, der rejses således, at der til hegnet afgives jord fra begge de tilstødende ejendomme«, og det fastsættes i § 9, at fælleshegn skal rejses således, at skellinien falder midt i hegnet. Forpligtelser og rettigheder med hensyn til fælleshegn påhviler begge de tilstødende grundejere. Egne hegn defineres i hegnslovens § 1 som »hegn, som rejses på egen grund langs ejendommens skel«, men det forudsættes herudover, at hegnet befinder sig inden for en vis kortere afstand fra skellinien og udfylder hegnsfunktioner i forhold til naboen, og at der ikke er et udnyttet areal mellem hegnet og skellinien. Er disse forudsætninger ikke opfyldt, er der tale om et »indre hegn«, der falder uden for hegnsloven. Et levende hegn placeret ved skellinien anses som et eget hegn, når blot hegnets stammer står helt inde på den ene grund. Naboen til et eget hegn har ingen positive forpligtelser over for dette; men han må ikke beskadige det, og han har en vis ret til at gøre indsigelse mod hegnet, eventuelt kræve det nedkappet.

Der er i sin tid ved udarbejdelse af hegnsloven alene tænkt på, at hegn var ganske smalle konstruktioner, der kunne anbringes i skellinien eller umiddelbart op ad denne, og man har ikke kunnet tage hensyn til den senere fremkomst af læhegn af en betydelig bredde og med adskillige planterækker. Ved nutidens kollektive læplantning vil hegn ofte blive placeret i det af ejerne påviste ejendoms- skel, uden at det dermed nødvendigvis har været tilsigtet, at læhegnet skulle udgøre et »fælleshegn«, og der må ved plantningen også tages hensyn til markskel, markveje og grøfter. Hensynet til tilvejebringelse af sammenhæng i den systematiske læplantning taler for, at læhegnet bør kunne følge terrænets naturlige linier, hvad der ved den nuværende hegnslovgivning vil kunne bevirke, at en

given hegnsstrækning for nogle deles vedkommende skulle anses for fælleshegn, mens andre dele ville udgøre de pågældende lodsejeres egne hegn, og atter andre dele af hegnsstrækningen i givet fald ville udgøre indre hegn, der falder uden for hegnsloven.

Hertil kommer så de nedenfor i bemærkningerne til § 6 nævnte problemer omkring højden af nutidens læhegn.

Til § 1

I § 1 opstilles en definition af de af loven omfattede læhegn. Denne definition tjener dels til en afgrænsning af de læhegn, som ved bestemmelserne i kapitel I undrages bestemmelserne i hegnslovens kapitel I og IV, og dels til afgrænsning af de læhegn, til hvilke der ydes statstilskud i henhold til bestemmelserne i kapitel 2.

Der er ved definitionen lagt vægt på, at loven fortsat overvejende skal varetage hensyn af landøkonomisk karakter. Plantninger, der ikke er beregnet på eller tjener til at nedsætte vindhastigheden over jordbrugsarealer, f.eks. plantninger, der skal læ for eller pynte på boligbebyggelse og idrætsanlæg, eller f.eks. skal tjene til støj- eller støvdæmpning eller begrænsning af energiforbrug i bygninger, falder således udenfor. Den foreslåede største bredde (10 m) dækker alle i dag normalt forekommende læhegnstyper, og en plantning inden for denne bredde vil i almindelighed selv ud være i stand til at opfylde læbehovet selv under mere udsatte forhold. Det kan stadig forekomme, at der f.eks. i forbindelse med haver og bygninger på landet anlægges bredere læplantninger, i dag ofte betegnet »læbælter«, men disse er ikke medtaget, da de typisk ikke har til formål at nedsætte vindhastigheden over jordbrugsarealer, og da en medtagen af dem kunne give afgrænsningsproblemer over for f.eks. småplantninger og vildtplantninger.

I *stk. 1, nr. 1* afgrænses de jordbrugsarealer, på hvilke læhegn vil være omfattet af loven.

Ifølge *stk. 2* omfattes plantninger, der udgør en del af et skovareal, ikke af loven, selvom skovarealet måtte være beliggende på en landbrugsejendom. Begrundelsen er, at det vil være meget vanskeligt at udsondre en del af et skovareal som »hegn«, og at spørgsmålet om eventuelt tilskud til anlæg af læbælter i skove ikke bør løses ved denne lov; men ved den kommende revision af skovbrugsstøttelovgivning. Der er for tiden hjemmel i § 2, nr. 3 i Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 32 af 20. januar 1978 om tilskud til produktions-, beskæftigelses- og miljøfremmende foranstaltning-